នេះណែ!

មកដល់ទៀតហើយ

សកម្មភាពគ្រូ និងសិស្សទស្សនកិច្ចសិក្សានៅទឹកធ្លាក់

សកម្មភាពក្លិបបរិស្ថាន

យុទ្ធនាការផ្សព្វផ្សាយការអភិរក្សបរិស្ថាន

សកម្មភាពគ្រូ និងសិស្សថែទាំកូនឈើ

Mlup Baitong PO Box 2510. Phnom Penh 3. Cambodia.
Tel/Fax: ++855-23-214-409. Mobile: ++855-12-909-502. e-mail: mlup@online.com.kh

En 8

បរិស្ថានខ្ញុំ

ព្រឹត្តិបត្រ
ការផ្សាយប្រចាំ ត្រីមាស (លេខ១១) ឆ្នាំទី៣ ខែតុលា-ធ្នូ ឆ្នាំ២០០៣

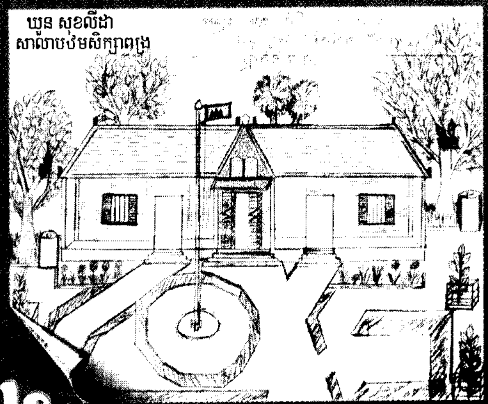

ជីវិត និង បរិស្ថាន

ចាយឈាក់

អារម្ភកថា

សួស្តី! ប្អូនៗសិស្សានុសិស្សជាទីមេត្រី! ព្រឹត្តិបត្រ **បរិស្ថានខ្ញុំ**លេខ**១១នេះ**នឹងបង្ហាញ ប្អូនៗ អោយស្គាល់ពីទំនាក់ទំនងរវាង " **ជីវិត និង បរិស្ថាន** " ដែលបានមកពីការចូលរួមចំណែកក្នុងការសរសេរអត្ថបទ សំនួរ កំណាព្យ និងគូររូបភាពផ្សេងៗពីសំនាក់ប្អូនៗ ។

បរិស្ថានខ្ញុំ សង្ឃឹមជឿជាក់ថា ប្អូនៗនឹងចូលរួមអានព្រឹត្តិបត្រនេះដោយសប្បាយរីករាយ ហើយប្អូនៗនឹងទទួលបាននូវចំណេះដឹងទាំងនេះ ដើម្បីស្វែងយល់អោយកាន់តែច្បាស់អំពី **ជីវិត និង បរិស្ថាន** ដែលមាននៅក្នុងជីវភាពរស់នៅប្រចាំថ្ងៃរបស់ប្អូនៗ ។ សូមប្អូនៗមានសុខភាពល្អ និងចូលរួមបង្កើតព្រឹត្តិបត្រលេខក្រោយៗទៀត ។

មាតិកា	
១. អារម្ភកថា	៥. នាទីកំសាន្ត
២. អត្ថបទខ្លី	៦. ល្បែងសិក្សា
៣. កំណាព្យ	៧. សំនួរចំលើយ
៤. ស្វែងយល់	៨. ល្បងប្រាជ្ញា
	៩. សំនួរត្រិះរិះ

សូមអរគុណ !

អត្ថបទខ្លី

ជីវិត និង បរិស្ថាន

ជីវិត គឺជាភាវរស់ទាំងឡាយដែលមានរស់នៅលើភពផែនដី ។ វាមានទាំងនៅក្នុងទឹក លើដី រឺក្នុងលំហអាកាសជាដើម ។ ចំនែកឯបរិស្ថានវិញ គឺជាអ្វីៗដែលនៅជុំវិញខ្លួនយើង ព្រមទាំងខ្លួនយើងផងដែរ ។

យើងដឹងហើយថា ជីវិតត្រូវការបរិស្ថានល្អ ជាពិសេសតាមបែបធម្មជាតិ ។ ជីវិត និងបរិស្ថានមានទំនាក់ទំនងគ្នាយ៉ាងជិតស្និទ្ធ បើបរិស្ថានរងនូវការបំផ្លិចបំផ្លាញ រឺការបំពុលនោះនាំអោយជីវិតមនុស្ស សត្វ រុក្ខជាតិទទួលរងនូវគ្រោះមហន្តរាយជាបន្តបន្ទាប់ឥតឈប់ឈរនឹងអាចឈានទៅដល់ការបាត់បង់ជីវិតនៅលើផែនដីទៀតផង ។

ដូច្នេះដើម្បីជៀសវាងកុំអោយជីវិតរងនូវគ្រោះមហន្តរាយជាបន្តបន្ទាប់ឥតឈប់ឈរ និងការឈានទៅរកភាពផុតពូជនោះ យើងទាំងអស់គ្នាត្រូវតែរួមគ្នាថែរក្សា និងការពារបរិស្ថានរបស់យើងអោយបានគង់វង្សយូរអង្វែងទើបជីវិតរុងរឿងទៅថ្ងៃអនាគត ។

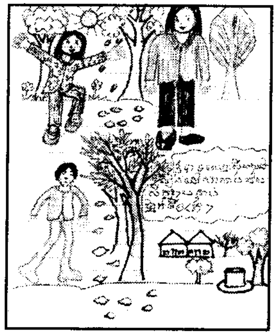

គំនូររបស់ប្អូនស៊ឹមសុជា សាលាបឋមសិក្សាបទាប់

" បរិស្ថានល្អ ជីវិតសុខសាន្ត។ "

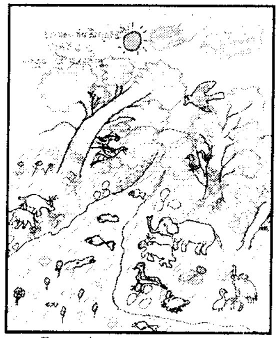

គំនូររបស់ប្អូនយឹមសុភក្រ្ត សាលាបឋមសិក្សា ៧មករា

តំណាព្យ

បរិស្ថានល្អ សុខភាពល្អ

ជីវិតអួអាប់ឆាប់រងគ្រោះ ទទួលកំហុសគ្រប់វេលា
ដល់មនុស្សយើងគ្រប់ៗគ្នា នឹងដល់ជន្មាគ្រប់អាត្មា ។
បើយើងរស់នៅទំលាប់ល្អ ជីវិតបវរស្រស់ថ្លៃថ្លា
ដូចនេះយើងត្រូវប្រឹងរក្សា ការពាររុក្ខាគ្រប់វេលា ។
បើបរិស្ថានមានភាពល្អ សុខភាពអំណរស្រស់សោភា
ពួកយើងរស់នៅគ្រប់អង្គា តំណរគ្រប់គ្នាតទៅមុខ ។
ជីវិតរស់នៅត្រូវការស្អាត ខិតខំសង្វាតសន្សំទុក
ចូលរួមចំនែកទើបបានសុខ បរិស្ថានគ្រប់មុខអោយបានល្អ ។
យើងត្រូវរួមគ្នាថែរក្សា បរិស្ថានថ្លៃថ្លាស្រស់បវរ
ចូលរួមការពារដោយស្មោះស ទទួលអំណរតរៀងទៅ ។

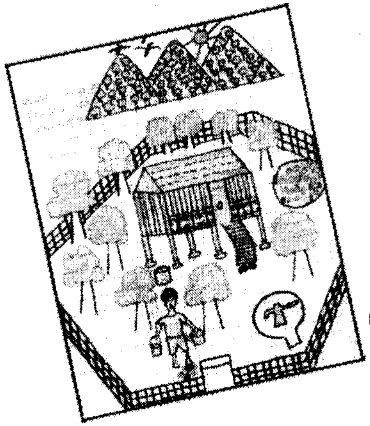

សាលាបឋមសិក្សា ព្រៃក្មេង គំនូរសិស្ស ឡេង គន្ធា

ស្វែងយល់

ព្រៃឈើ និង ជីវិត

ជីវិតតែងមានទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងបរិស្ថាន ។ កាលណាបរិស្ថានប្រែប្រួល ជីវិតជួបប្រទះបញ្ហាជាច្រើន ។ ការធ្វើអោយបរិស្ថានមានភាពស្អាត បានផ្តល់ផលប្រយោជន៍ជាច្រើនសំរាប់ជីវិតទាំងឡាយដែលមានលើភពផែនដី ។ ពេលណាបរិស្ថានមានភាពកខ្វក់ បណ្តាលអោយប៉ះពាល់ដល់សុខភាព ពិបាករស់នៅ និងមានជំងឺដង្កាត់ផ្សេងៗ ។

សាលាបឋម ៧ មករា គំនូរសិស្ស ផាន វលក្ខណ៍

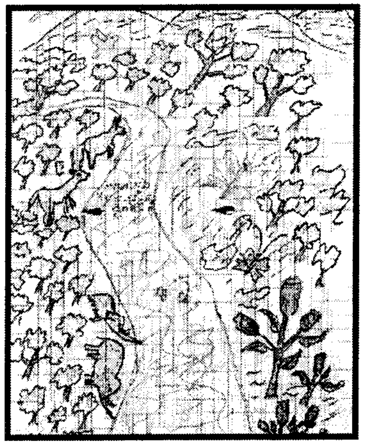

សាលាបឋម ពង្រ គំនូរសិស្ស សែម សម្ផស្ស

៥.ការបាត់បង់ព្រៃឈើតើត្រូវជួបបញ្ហាអ្វីខ្លះ?

កាលណាបាត់បង់ព្រៃឈើជីវិតមនុស្ស សត្វ រុក្ខជាតិ និងភាវរស់ផ្សេងៗទៀតត្រូវជួបបញ្ហាដូចជា អាកាសធាតុក្តៅ គ្រោះរាំងស្ងួត ទឹកជំនន់ កង្វះចំណីអាហារ ជំរក និងមានជំងឺរាតត្បាត ធ្វើអោយបរិស្ថានគ្មានលំនឹង ។ ដើម្បីអោយជីវិត និងបរិស្ថានមាននិរន្តរភាព សូមប្អូនៗចូលរួមថែរក្សាការពារ និងដាំដើមឈើអោយបានច្រើននៅតាមសាលា និងសហគមន៍នានា ។

"នេះជាបំណងល្អរបស់ បរិស្ថានខ្ញុំ"

រឿងខ្លី ទឹក និង ជីវិត

មានមិត្តសំលាញ់ពីរនាក់ សុខ និងសំ។ គេទាំងពីរស្រលាញ់គ្នាណាស់ ពេលមានបញ្ហាអ្វី អ្នកទាំងពីរ តែងមកពិគ្រោះគ្នាជាដរាប ។ ថ្ងៃមួយអ្នកទាំងពីរមករកគ្នាដើម្បីពិគ្រោះយោបល់ និងសួរសុខទុក្ខគ្នា ។

សាលាបឋម ពង្រ គំនូរសិស្ស លន សិរិទ្ធិ

សុខ:សួស្តី ! សំ! ឯងសុខសប្បាយរឺទេ?

សំ :បាទ! ខ្ញុំសុខទុក្ខធម្មតាទេ សំលាញ់!

សុខ: តើឯងមករកខ្ញុំថ្ងៃនេះមានបញ្ហាអ្វីដែរ?

សំ :ខ្ញុំមានបញ្ហាច្រើនណាស់ក្នុងគ្រួសារ ។ ពិសេសជាងគេគឺ បញ្ហាសុខភាពមិនដែលបានស្រួលទេ តិចឈឺ! តិចឈឺ! គ្រប់ៗគ្នានៅក្នុងផ្ទះ មិនសូវជាសោះសំលាញ់ ជួនគ្រុនក្តៅ ជួនចុកពោះ រាក ក្អួត ជាញឹកញាប់ ។

សុខ:តើសំលាញ់ឯងបានអនុវត្តក្បួនអនាម័យបីប្រការដែររឺទេ?

សំ :អ្វីទៅក្បួនអនាម័យបីប្រការនោះ?

សុខ:គឺហូបស្អាត ផឹកស្អាត និងរស់នៅស្អាតហ្នឹងណា!

សំ :អូ! សំលាញ់គ្រួសារខ្ញុំទទួលទានតែទឹកឆៅ មិនដែលដាំទេ ព្រោះវាយូរពេក គឺដងទឹកស្រះយកមកប្រើតែម្តង ។

សុខ:តើទឹកស្រះស្អាតទេ? ហើយបរិវេណជុំវិញស្រះ និងផ្ទះរបស់ឯងល្អទេ?

សំ :ទឹកស្រះថ្លាស្អាតទេតើ! អូហ៏! គ្នានឹកឃើញហើយនៅក្បែរស្រះនោះពួកខ្ញុំតែងយកសំរាមទៅចាក់ក្បែរនោះដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀតបរិវេណជុំវិញផ្ទះរបស់គ្នាមិនសូវស្អាតទេ មានសំរាម និងកាកសំណល់ខ្លះៗដែរ ។

សុខ:អូ! សំលាញ់ត្រូវដឹងថា ទឹកថ្លាមែន តែមានមេរោគណាស់សំលាញ់! ឯងហូបទឹកឆៅវាមិនល្អទេ វាបណ្តាលអោយមានជំងឺផ្សេងៗជាច្រើន ហើយអាចគ្រោះថ្នាក់ដល់ជីវិតបានណា! ដូច្នេះត្រូវដាំទឹកអោយពុះសំរាប់ទុកបរិភោគ ហើយត្រូវសំអាតលំនៅស្ថាន និងបរិវេណជុំវិញអោយបានស្អាតជាប្រចាំ ។

សំ :អូ! ខ្ញុំយល់ហើយសំលាញ់ ! អរគុណច្រើន!

ល្បែងសិក្សា

រៀបល្បះខាងក្រោមអោយទៅជាល្បះដែលមានន័យគ្រប់គ្រាន់

ក. បោស សំអាត រួម ចូល បន្ទប់ រៀន ព្រឹក រាល់ សិស្ស ។

....

ខ. រាករូស ទឹក ឆៅ ហូប សំ ។

....

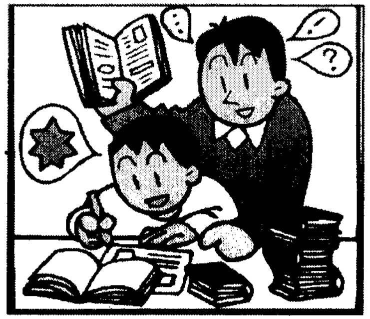

គ. មុង គក់ ម្តាយ សាប៊ូ ដោយ ។

....

ឃ. ដង្ហើម ដក ខ្យល់ ដើមឈើ សំរាប់ ផ្តល់ ។

....

សំនួរ

១.តើមនុស្ស សត្វ រុក្ខជាតិមានទំនាក់ទំនងគ្នាយ៉ាងដូចម្ដេច?

(ប្អូន ផន វ៉ានី ថ្នាក់ទី៤ សាលាត្រពាំងឪប)

-មនុស្ស សត្វ រុក្ខជាតិ មានទំនាក់ទំនងគ្នាដូចតទៅ:

មនុស្សត្រូវការសត្វ និងរុក្ខជាតិសំរាប់ធ្វើជាម្ហូបអាហារ ជាឱសថ សំរាប់សង់លំនៅដ្ឋាន ធ្វើជាគ្រឿងសង្ហារឹម និងឧបករណ៍ប្រើប្រាស់ផ្សេងៗទៀត។ សត្វត្រូវការរុក្ខជាតិធ្វើជាជំរក ជាប្រភពផ្ដល់ចំនីអាហារ ។ រុក្ខជាតិ : ត្រូវការសត្វសំរាប់ជួយក្នុងការពង្រាយគ្រាប់ពូជ សំរាប់បន្តពូជតទៅទៀតគ្រប់ទីកន្លែង។ វាជួយស្រូបយកឧស្ម័នពុលដូចជាឧស្ម័នកាបូនិច និងបញ្ចេញនូវខ្យល់អុកស៊ីសែនសំរាប់មនុស្ស និងសត្វដកដង្ហើមដើម្បីរស់ ជួយទាក់ទាញទឹកភ្លៀងលើសពីនេះជួយរក្សាគុណភាពដី ទប់ស្កាត់ការហូរច្រោះដីជាតិដី ។

ដូច្នេះ មនុស្ស សត្វ និងរុក្ខជាតិមានទំនាក់ទំនងគ្នាយ៉ាងជិតស្និទ្ធិបំផុត ។

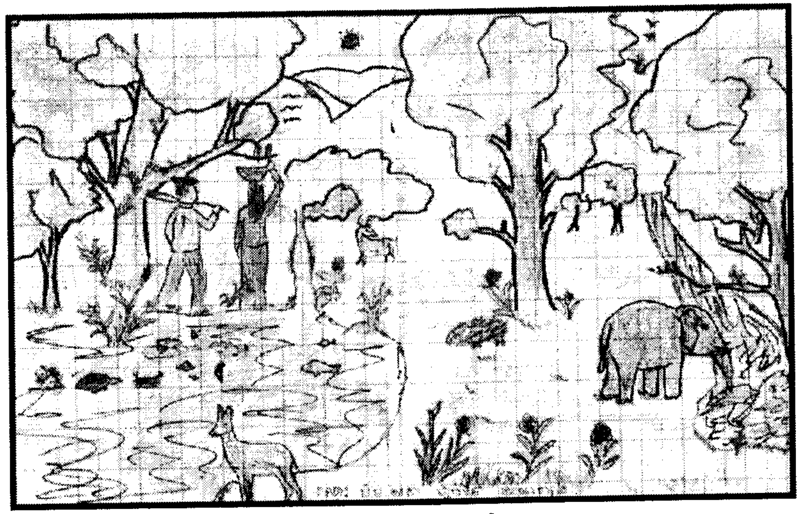

គំនូររបស់ ប្អូន ម៉ម សុខា សាលាបឋមសិក្សាពង្រ

~ ចំលើយ

២.តើបរិស្ថានមានជាតិពុលច្រើនអាចប៉ះពាល់ដល់មនុស្ស សត្វ និងរុក្ខជាតិដូចម្ដេចខ្លះ? (កុមារី ឈិវ ស៊ីណាក់ ថ្នាក់ទី៤ បឋមសិក្សាបន្ទាប់)

- បរិស្ថានមានជាតិពុលច្រើន ធ្វើអោយប៉ះពាល់យ៉ាងខ្លាំង:

ចំពោះមនុស្ស: ធ្វើអោយមានជំងឺ ក្អក រាករូស រមាស់ មហារីក ឈឺភ្នែក ជំងឺសើស្បែក។ ចំពោះសត្វ: អាចធ្វើអោយកូនងាប់មុនពេលកើត ហើយកូនដែលកើតមកមានសុខភាពខ្សោយ អាចធ្វើអោយសំបកស៊ុតស្ដើង អាចបំផ្លាញជំរករបស់វាផងដែរ។ ចំពោះរុក្ខជាតិ: ធ្វើអោយរុក្ខជាតិមិនអាចដុះលូតលាស់ បានល្អ រួញ ក្រិន ជ្រុះស្លឹក ស្លឹកពណ៌លឿងរីអាចងាប់តែម្ដង ។

៣.តើបរិស្ថាន និងជីវិតមួយណាសំខាន់ជាង?(កុមារី យី សុភិន

សៀនថ្នាក់ទី ៦ ក សាលាបឋមសិក្សាពង្រ)

- ជីវិត និងបរិស្ថានមានសារៈសំខាន់ដូចគ្នាគ្មានមួយណាសំខាន់ជាងមួយណាទេ។ បរិស្ថានល្អផ្ដល់អោយជីវិតរស់នៅបានគង់វង្ស និងយូរអង្វែង។ ជីវិតរស់នៅច្រើនចំរុះគ្នាធ្វើអោយបរិស្ថានកាន់តែមានភាពស្រស់បំព្រង ។ បើបរិស្ថានត្រូវបំផ្លាញនោះជីវិតទាំងឡាយនៅលើភពផែនដីនេះក៏ត្រូវបាត់បង់ផងដែរ ។ (ជីវិត គឺជាបរិស្ថាន ហើយបរិស្ថានគឺជាជីវិត)

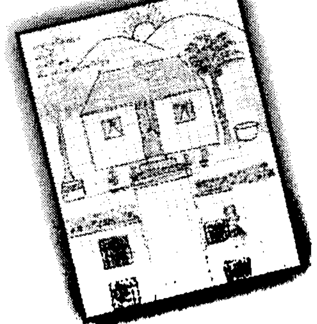

សាលាបឋមសិក្សា ត្រពាំងអោប គំនូរសិស្ស យី សុភោគ

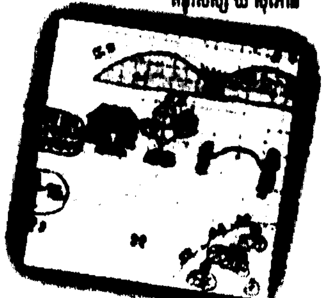

សាលាបឋមសិក្សា ៧មករា គំនូរសិស្ស សិ ចន្ទូ

...ល្បងប្រាជ្ញា

ចំលើយល្បងប្រាជ្ញាលេខមុន: ១.ផ្កាយសេះ - សត្វសេះ - ស្មៅសក់សេះ -ត្នោតអាចម៍សេះ

២.ដើមម្កាក់ ៣.ផ្កាយ ស្វា ផ្កាស្វាយ

សត្វមួយមកពីលិច កន្ទុយប៉ិតរ៉ុច ស៊ីតែក្បាលមនុស្ស។

ក្រពើមិនជិះ ទោរិះតល់ឈើ ក្បាលធំវើ អាចម៍រាយពេញដី។

សត្វមួយមកពីលិច ក្បាលវាកំប៉ិច ចេះចាក់កន្ត្រៃ។

សត្វព្រៃដែលមានជីវិតនៅលើភពផែនដីយើង តែមិនរស់នៅលើលោក។ តើជាសត្វអ្វី?

ចំលើយនឹងមាននៅព្រឹត្តិបត្របរិស្ថានខ្ញុំ លេខក្រោយ

[illegible]ត្រិះរិះ

១. [illegible]សព្វថ្ងៃរបស់ប្អូនៗដើម្បីចិញ្ចឹមអ្វី?

....

២. [illegible]ញ្ចឹមជីវិតរបស់វា?

....

៣. ចូ[illegible]ើយដែលត្រឹមត្រូវ:

[illegible]មាន:

☐ រុក្ខជាតិ ☐ ទឹក ☐ សត្វ

[illegible]ាយប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថាន:

[illegible]លពាសកាល ☐ ការដាំដើមឈើ

☐ ការបំបែកភ្នំយកថ្ម

គំនូររបស់ ប្អូន មិន ស្រីលាភ សាលាបឋមសិក្សា វាំងកវា